

12	თეთრი	10	გ.	—	კ.
11	„	9	„	50	„
10	„	8	„	75	„
9	„	8	„	—	„
8	„	7	„	25	„
7	„	6	„	50	„
6	„	6	„	—	„
5	„	5	„	50	„
4	„	4	„	75	„
3	„	3	„	50	„
2	„	2	„	75	„
1	„	1	„	50	„

ივერიკი

№ 215 ყოველ დღიური საკლიტიმო და სალიტირატურო გაზეთი № 215

წლიური ფასი ნაწილ-ნაწილად შემოსების ვალად
 1. ხელის მოწერის დროს—
 5 მ. და თბათის 1 ს—5 მ.
 2. ხელის მოწერის დროს—
 4 მ. მარტის 1-ს—3 მან. და
 მარტის 1-ს—3 მ.
 3. ხელის მოწერის დროს—
 3 მ. მარტის 1-ს—3 მ. თი-
 ბათის 1 ს—2 მ და ენკეი-
 სიის 1-ს—2 მ.
 ვინც ამ ვადაზე ფულს არ
 შემოიტანს, გაზეთის გაგზავნა
 მოესპობა.

განსჯადების ფასი: ზირველ გვერდზე—15 კაპ. სტრიქონი, მეო-
 თსევე—10 კაპ., ძოვლი გვერდი, ანუ დიდი განსჯადება, ცალკე
 მითითებით.

ყოველ-დღიური სახალიტიკო და სალიტირატურო გაზეთი
„ივერიკი“
 ზირველ სექტემბრიდან წლის დამლევაზე ჰღირს . . . 4 „ 75 კაპ.
 ბიბლიოთეკა-სამკითხველოებისა, სტუდენტებისა და სელექციონისტების
 ჰღირს:
 ზირველ სექტემბრიდან წლის დამლევაზე ქალაქში . . . 2 „ 25 „
 ქალაქ გარე . . . 2 „ 50 „
 „ გაზ. „ივერიკი“ კანტონად ყოველ-დღე ღია არის—ლილის 9 საათიდან
 3 საათამდე და საღამოს 5 საათიდან 8-მდე; კვირა და უქმე დღეს—12 საათ.
 2 საათამდე.

ხელის მოწერა მიიღება:
ბილინის:—„ივერიკის“ რედაქციაში (თავად-აზნაურთა ქარვასლა №117 და
 118) და ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში
 (სასახლის ქუჩა, თავ-აზნაურთა ქარვასლა).
ქუთაისის:—წიგნ. გამომც. ამხანაგობის კოსკოში, ბეგენიშვილის და წერე-
 თლის წიგნის მაღაზიაში.
ბათუმის:—ნიკოლაძის ყურნალ-გაზეთების სააგენტოში და ქელიძის წიგნის
 მაღაზიაში.
საზუგდიდის:—პეტრე შავკარიანთან.
ფოცის:—პარტიკ ნასიძესთან.
გორის:—ანტონ კასრძესთან.
 საფოსტო ადრესი: Тифлиси, Редакция „Иверія“.

სუთი ახალი წიგნი
 წიგნის მაღაზია „სოფლი“—ს გამოცემა.
 ილია ქაქუაძის ლექსები . . . . . 15 კაპ.
 რაჭა, სოსიკო მერკვილიძის . . . . . 20 „
 რაზია ბედენიძის, იასე რაქველისა . . . . . 10 „
 სამშობლო და კაცობრიობა, ივ. შავკარიანისა . . . . . 10 „
 ნაკვეთი ქართული მწერალთა და ბრძენთა ნათქვამი . . . . . 7 „
 ვინც ჩვენ მიერ გამოცემულ წიგნების, თვითველ გამოცემიდან
 იყიდის არა ნაკლებ ერთის მანეთისას, ყოველ მანეთში დაეთმობა
 თითო აზაზი. მისამართი: Тифлиси, книжный магазинъ „ЦОДНА“.
 (40—36).
 მაღაზიის მართვა სოსიკო მერკვირსა.

ს ა ზ ი რ ო ა
მასწავლებელი ქალი
 წ. კ. გამარჯვებული საზოგადოების
 კაცკავის სკოლისათვის.
 მასწავლებელს ეძებნა ჯამაგარი 360 მან.
 მსურველთა მისამართი წ. კ. გამარჯვებული
 საზოგადოებას (Тифлиси. Общество
 срамотности).

ნ. ფიცა ვიქილი
გ ვ ა ჯ ა ვ ა
 გადავიდა ლორის შელიკოვის ქ. მესხი-
 შვილის სახლში, № 18.
 5—2

გამოვიდა და ისყიდება ყველგან
ნაწიკიპი ს. მისისა
 ტ. 1. II+533 გვ.
 ავტორის სურათით და ავტორგრაფით,
 გამოცემა ს. ფარცხელავისი, ფასი ერთი მ.
 უმთავრესი საწყობი წ. კ. გამარჯ. სა-
 ზოგადოებაში.
**ძირითელ დარბაზში საზოგადოებ-
 რის გაგზავნა**
 ამით აცხადებს, რომ კვირას, 19 სექ-
 ტემბერს, დილის 11 საათზე, ქართულ
 თეატრის ფოიეში დანიშნულია
 საზოგადოების წევრთა
წ ლ ი ყ რ ი კ რ ე ბ ა
 განსახილველი საგნები:
 1) განხილვა და დამტკიცება წარსუ-
 ლის წლის ანგარიშისა.
 2) სარევიზო კომისიის მოხსენება.
 3) არჩევანი გამგებობის შედის წევრი-
 სა და სამის კანდიდატისა.
 4) არჩევანი სარევიზო კომისიის
 წევრთა.
 5) არჩევანი საზოგადოების ახალ
 წევრთა.
 მსურველთა შეუძლიან დაბეჭდილი ან-
 გარიშები მიიღონ ქართ. დრამატ. საზო-
 გადოების კანტორაში, აღმინისტრატო-
 რის დეგ. ნახუციშვილისგან. (3—3).

ტელიისის სსს-სინო თეატრი.
 ანტრეპრიზა საიმპო. თეატრის არტისტის
ლ. დ. დონსოვისა
 დღეს, შაბათს, 18 სექტემბერს,
 წარმოადგენ. იქნება

ფ ა შ უ ს ტ ი
 იქნება 4 მოქმ. და 6 სურ., მუსიკა ჭეოსის.
გონაწილთაგან იღებენ: ქ-ნი ანტო-
 ნოვისა, ბუნაკოვისა, ხარტონოვისა და
 სხვ.; ბ-ნი ბოგდანოვიჩი, პოლოუნიჩი,
 დემიანენკო, სერანსკი და სხვ.
 ბალეტს განაგებს **ჯ. ომანი**, პრიმა-ბალე-
 რინა **ლინგანსაია**.
 უფროსი რეჟისორი ს. ფ. ბეგევიჩი.
 კაპელმესტერი ნაგ. მიკლაშუკეა.
ფ ა ს ა ზ ი ა მ ა მ ა რ ი ვ ი ა .
 დასაწყისი 8 საათზედ.

კვირას, 19 სექტემბერს,
 წარმოადგენ. იქნება
ა ი დ ა
 იქნება 4 მოქმ. და 7 სურ., მუს. გერდისა.
 ორშაბათს, 20 სექტემბერს,
 წარმოადგენი იქნება

კ უ გ ე ნ ო ტ ა ზ ი
 იქნება 4 მოქმედება, მუსიკა შერეობისა.
 მზადდება პირველად ტელიისში **მ. ბ-
 რინი**, მუსიკა ა. რუბინშტეინისა.
ა ი ლ ი თ ე ა ბ ი ი ლ ი ა ბ ა .
 გამბე ა. ბელკორა.

გამოვიდა ახალი
ქ ა ტ ა ლ ო გ ი
 წერა-კითხვის საზოგადოების მაღაზიის
 წიგნებისა. მსურველთა შეუძლიან მოი-
 თხოვონ უფასოდ წიგნის მაღაზიებში.
 დოქტორი ქედისინსა
გ. ა. ახვერდოვი
 სპეციალისტი ვენერიულ ავადმყოფობისა
 და სიფილისისა, მიიღებს ავადმყოფებს
 დილით 12—1 საათამდე, საღამოთი 6—9
 საათამდე.
 ქუთაი, სემიონოვის ქუჩა, № 20.
 (30—10).

მისაღები ეგ ზემურები
ტფილისისა საზოგადოებრივი
სკოლაში
 დანიშნულია 25—29 ენკენისთვედ,
 (2—2).

სააგარაგო ადგილ
 ზემო ავჭალაში, მირზოვესეულ ბაღ-
 ში, იყიდება შატრა ნაკრებად: 100,
 200, 300 სანთებით. საყენის ფასი 3 მან-
 ეთი. მსურველთა მისამართი შიო დავი-
 თიშვილს, ივერთის რედაქციაში.

კვირის რედაქციაში
 კორექტურულ საქმებს იაფ ფასად და
 სიძველად. მსურველთა მისამართი ივე-
 რთის რედაქციაში, დილის 11 საათი-
 დგან ნაშუადღევს 3 საათამდე, დ. ჯ.-ს.
 (0—1).

პირველი კერძო
სამკურნალო
მედიცინის ნავსარდლიანისა
 (კუთხეში, ვარონოვის ძეგლის პირდაპირ)
 ავადმყოფთა იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა
 დღეებს გარდა.

დ ი ლ ა ო ბ ი თ :
მ. ბ. რიშოანი, 9 საათიდან 10 საათამდე
 თეოსისა, შინაგანისა და ნერვების ავადმყოფო-
 ბისა.
მ. ბ. აბთინიანი, 11—12 საათამდე—კანი-
 სა, და ვენერიულ ბორბოვულ ვადმყოფობისა.
მ. ბ. ბაბანაშვილი, დილის 10—12 საათ, ქა-
 ლისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.
მ. ბ. ბაქრაძე, 12—1 საათ. ყელისა
 ყურისა და ცხვირის სატყერისა.
მ. ბ. თარხანაშვილი, 1—1 1/2 საათ. შინაგანის
 და ბავშვებისა.
მ. ბ. კარაპეტინიანი, 1—1 1/2 საათ. შინა-
 გან და ბავშვების ავადმყოფობისა—საშაბათო-
 ბით, ზუთშაბათობით და შაბათობით.
მ. ბ. სოლომონიანი, 9—11 საათამდე კბი-
 ლების ავადმყოფობანი.

ს ა ლ ა ო ბ ი თ :
მ. ბ. კოსტომაროვი, 5—6 ს. ბორბოვულ-
 ლის და კანის ავადმყოფობისა (ელექტრო-ტრა-
 პია).
მ. ბ. ბილი, 6—7 საათ. ნერვებისა (ელექტ-
 როტერაპია), შინაგანი და ვენერიული ავად-
 მყოფობისა.
 ქალი ექიმი **მ. ბ. შინაინიანი**, 7—7 საათ.
 ქალისა და საბებო ავადმყოფობისა.
მ. ბ. თარხანაშვილი, 7 1/2—8 საათ. ბავშვებ-
 ბისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.
მ. ბ. აბთინიანი, 11—1 ს. უკეთეს სახ-
 ლში და მსურველთა მასსახს, აუტრის ყვავილ-
 გამართავს საექიმო გიმნაზიას ექიმის დანიშე-
 ნით.
 რჩევა-დარბოებისა და რეცეპტების დაწერის
 ფასი ათი შაბო, დარბოებისა უფასოდ; ფასი
 კონსილიუმისა და იმპროვიზაციებისა—მორბო-
 ბით.
 დირექტორი სამკურნალონი დოქტორი **მ. ბ. ბ-
 ლიშვილი**.

Первая частная лечебница д-ра **Нава-
 саршана**. Тифлиси противъ памяти. Во-
 ронцова.

ძირითველი მკურნალები:
გადმავანიშვილი მისილი,—უფროსი-
 კის ქუჩა, № 16, საკუთარი სხელი. საღამოს
 —67 საათამდე.
მამილიშვილი კონსტანტინე გლისსუ-
 დაის ქუჩა, სახლი მაღაზიისა, № 5
გაბაშვილი გრიგოლ,—კონსუების ქუ-
 ჩა, № 19.
გაფაშვილი სპირიდონ, ზეტერბურგის ქუ-
 ჩა საკუთარი სხელი.
მამილიშვილი ნიკოლოზის ახალი
საალიშვილისა, მახალის ზრისსქეტა,
 № 145.
დაბაშიძე ალექსანდრი,—ლორის-
 მელნიკისა და ანანის ქუჩის კუთხე, ფო-
 სტის პირდაპირ მესხიანის სახლი, № 18,
 იღებს ავადმყოფებს დილით 9—11 და სა-
 ღამათი 6—8-ღე.

ქირკო სამკურნალო
მედიცინა დ. ა. გადმავანიშვილისა
 ქუთაი, ველიკოკარაიესკის ქუჩა წინად
Набережная, სახლი აბრამოვისა № 9,
 მიიღებს ქუთუბანის № 34.
ბაღდადიანი № 274.
 ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.
დ ი ლ ი თ :
მ. ბ. ბაბანაშვილი—ბავშვებისა, 9 1/2—
 10 1/2 ს.
მ. ბ. ბილინი—ყურისა, ყელისა და ცხვი-
 რისა 10—11 საათ.
მ. ბ. კამოვი—საზარდის, ვენერიული და
 ბორბოვისა 11—12 საათ. ყოველ დღე.
მ. ბ. კოსტომაროვი—ბორბოვისა, საშ-
 აბათი, ზუთშაბათი და შაბათი. 11 1/2—12 1/2
 საათ.

მანკურის კარგად მკურნებ რუსს
 უთქვამს, ამ ქვეყანაში ზამთარშიც შეი-
 ძლებს ომი გაგრძელდეს. იმის შეცლო-
 მად მიანინა ის აზრი, ვითომც იაპონე-
 ლების ჯარი შევიდეს საღამომებში უნდა
 დაბანაკდეს ამ ზამთარს. მართალია, მან-
 კურისა საშინელი ცინკა იცის, მაგრამ
 თოვლს დიდს არა სდებს და უფრო შშრა-
 ლი ცინკაა, ასე რომ გზებს მტვერი ას-
 ლის. ზამთარში მიმოსვლა უფრო ადვი-
 ლია, რადგანაც მდინარეები მოყინულია
 და ელემბი კი უშეშრად დადიან. მთა-
 ვარ-შტაბის აფორცებაც კარგად იცის
 ამ ვარგებობა, მაგრამ ჰკონიით რომ
 თრის ცინკას რუსებს უფრო მიწვეულები
 არიან, იაპონელებს კი ძალიან გაუჭირ-
 დებათ. (ნოე.)

ოგის აზგები
დაეაზგები და წიგნიანი
 რუსის მეორე ლაშქარი მანკურისაში.—იაპონე-
 ლების წინსწილადობა.—ომს ზამთარს ხელს არ
 შეუშლის.—ჩინელები.—იაპონელები რუსეთში.
 რო გორკ ეღვემებმა გავაუწყეს, ხელ-
 მწიფე იმპერატორმა კეთილ ინება, მან-
 კურის ლაშქარი ორად გაიყოს: ერთს
 წილის, რომლის სარდლად გენერალი კუ-
 როპატინია, პირველი ლაშქარი ეწოდებ-
 ბა, ახლად დასაარსებელს კი—მეორე.
 ამ ახალ ლაშქარს სარდლად ხელმწიფე
 იმპერატორმა განსაკუთრებული რესპე-
 ჰტით გენერალ-ადიუტანტი ოსკარ კაზი-
 მიროვიჩი გრიპს, ნერვტი დანიშნა, რომე-
 ლიც მთავარ-სარდლის ხელმძღვანელო-
 ბით იმუქმებდეს. (რ. ს.)

ბიროს ელემენტის როგორც გამოყენებით, რომ იაპონიის მილიონ ნახევარი გარი ჰყავს, რომელსაც იმის ველზე გამოიყენებენ. მაშინ კი, რომლისა და დიფერ, მხოლოდ 500,000 მემორია ჰყავს, რომელთაგან კარგა გაერთიანილი და დახელოებული მხოლოდ 400,000 ყოფილა.

მეცნიერები გაზოგადიან და შეიძლება 11 სკელემენტს:

დღეს მეოთხე კორპუსის ბანაკთან შეიქმნა ერთი ზუნგული, რომელიც ჩინელ აფიცრის ტანთსაცმელში იყო გამოწყობილი; და ერთი იაპონელი საოდაო, ჩინურად ჩაქმული, რომელიც ბუდელოდ ლამობს ჩემბლომდა. ამ იაპონელს ქრილობა ეტყობოდა, რომელიც ურჩებოდა.

ესევე ცოცხალი მიიღო. გუმბინური ყინვა იყო ზეობადი. გენერალ მისენის რაზმებმა ორი დამკრული იაპონელი იპყვეს.

იაპონელები ამ ზამთარში იმყოფებიან და ამისთვის მრავალი ცხენი უყიდადანი კანადში, რომლებიც ყინვას კარგად იტანენ.

აღმოსავლეთიდან ცნობები მოდის, იაპონელები წინ მიიწევიან.

პოლკოვნიკ გელკოსად დაღუპილია ბერი. ტაგენტოსა, ნამდვილი არაინების ომი მოხდება მუცხენთან, თუ არა; სხვა და სხვა აზრი ისმის. (რ. ვ.)

ჩინელები მჭიდროდ იმყოფებიან ხალხს, ამათგან გაზოგადიან და ზოგჯერ იმით სსსსაფეოლებს, დღესასწაულს, ზენეველუბას, თუ გინდათ, რომ მოსვენებით იყოს ხალხი თუ იმათ შინაურ ცხოვრებას შეეხებოთ, მაშინ მთელი ხალხი თათვის წამალსავით იფეთქებს და სხვა დროს მორჩილ ხალხს ვეღარ შეიკავებ. დაშვილებმა მთი უფრო აწეოდა, რომ ჩინელებს არც საქმით ჯარი და არც რიგინია მოხელეები არა ჰყავს. თუ ჩინელები ზოგს პროვიციებში უწყობენ ახდენენ, ეს სიციხის ბრალია, რადან ხალხი მტრად მჭიდროდ არის დასახლებული და ხშირად საზრდოს ვერა შოულობს.

ამ შვილმა თვემ ნათლად გამოაშარავე, რომ ჩინელები ორბირად მოქმედებენ და ორსვე მხარეს ემსახურებიან — რუსებსაც და იაპონელებსაც, თუმცა იაპონელებს უფრო ხალხისადაც და უფრო იფადაც აძლევდნენ უწყველ სანოვედას. ჩინელებმა კარგად იციან, რომელმაც უნდა გომარჯვოს ამ ომში, ჩინეთს ხეირი არ დაეკრება. მაგამ იაპონიის უფრო უფრო ავილადა აიტანენ, ვიდრე უტყობოვ

ტარტაროებისა, რომლებიც საშინლად ეჯავრებათ...
უნდა კი დღევანდელი რომ იაპონიამ თავის დაძვრებით, პანკურად დატვირუნებო — მთლიან წაიხრება ჩინელები, რომლებიც ესევე თხოულობენ ამ პირობის ასრულებას.

ევროპელების ინტერესები მოიხილოს, რომ ჩინეთი და იაპონია ძალიან არ დაუახლოვდნენ ერთმანეთს, რადან ამით იაპონია გაბატონდება ჩინეთსა და შორეულაღმოსავლეთში.

ტყვედ წამოყვანილი იაპონელებს არა უშვებთ რა რუსეთში და სიამოვნებით დრის ვატარებაც კი შეუძლიან. ამს წინააღ. კალეგანი ადგილობრივ რკინის გზის მოხელეების კვლებს გამოგებულს, საცეკვაო საღამოზე მიუწვევიათ იაპონელი აფიცრები, სადაც ქალები შემოგვვიან და ყვიცილი და ტიბლეულთა მიურომევათ; კაცები კი ღვინით გამასპირდებიან და, ღვინით რომ გაღვინდებიან, დამეგობრებულან კიდევ და წინაობით დაუწყობილ ლაბაბია.

მოსკოვშიც მიუბატინიათ იაპონელი აფიცრები, შამანურ ღვინით უმხარულებითა და დამომბოლვებულან. იაპონელები მძღობას უძღვნიდნენ და თან მგებობელი ბასის გამომართებდნენ: რუსის სალდათი ინტელიგენტი არ არის და მოუსახრებელია. ისიც კი გულახდილად უთვამთ, იაპონია ომე გომარჯვებს, ამას და ამას მივიხივებ რუსეთსა. ბოლოს, თავიანთებური კაცე-შანტი მოგვრებითა და უტოხებით, არის აქ ამისთანა საქმიფიფაღვლები თუ არაო?

ყვანებ კოტა აღრვა იაპონელების გამასპირდება შამანის ღვინითა და ბრუდერ-შფიტებითა, — ამოხსნენ წოვებიანა. — რომელსაც იმით ლაშქარს დაეამარცხებთ და პორტარტურს დაეპირუნებთ, მაშინ სხვა საქმეა. მაშინ შეიძლება გაეანებებოთ!

ლითონის ომში დაქროლა პოდპოლკოვნიკი ივანე რამბის ძე მაყაშვილი. (რ. ვ.)

ტ ვ ი ლ ი ს ი

გუმბინური ტვილისში მოასვენეს და კუისის წმ. ნინოს სასაფლაოზე დაპყრობაღვინა ბაქოში მოკლულის მღვდლის სერაფი დგითიფილის გავში, დასაფლავებას აუტრუბული ხალხი დაესწრო განსვენებულს დაჩა ცოლი და ორი შვილი.

* * * * *
* * * * *
* * * * *

ხ უ მ რ ო ბ ა

თელის სერის და გულს იტაცებს შენი პეროვანება და, მოხიბლულს მაგ ვხვითი, მეც მაგიწყდება ხნოვანება.
გვძმობ ხელ-ახლად სიჭაბუკეს სულით, გულით, სისხლ-ხორციით... თითქოს მეცდრითიდ ხელ-მეორედ მოვადნებოდა ვიყო კოთა.

რაკ ბუნებას საამქვეწილ მაისრა და დამავალა, ხელი მიპყრია ისევ ისე, არც დამქანარა, არც გამქარა:
სიხარული, სიყვარული, საოცნებო აღმადრენა; ხან სახელდუტი შხამ-ისარა, ხან ბუბულულის ტუბილი ენა!

მაგრამ შენ კი მიინც ხობებეს უსაუთრებ სულსა და გულს! გადამტანა გულის თვალში, სწუნობ ბულბულს გახალთხულს!
ფროხილოდა... ვაი თუ ხობიში უმი შეგხედეს და გაყიროს... ენით შენი მგობარები, გულში შენზე ვაიკონოს!
მაშინ ენა ჩაერდება შენის ჯავრით საწყალ ბუბულულს და ჩაიტანს სამარეში შორიდანაც შენს სიყვარულს.

თელადრე ბაღინია, გარდაკვლიდა პრილობისაგან 14 სკელემენტს, შუადღის 12 საათზედ. მეცდელი 54 წლის კაცია, ადვქანდრეს სხელობის აქვს დასაღრმა კომპეტენსიანიანიანი, პეს სასხაურში წარხილა მატეის ნიწებები, ერთი ვეი ამ ემად ბრძოლის ველზედ ჰყავს, ორი ქალი — გათხოვილია. ამისი მთავრ მსხვერპლი — ვეგულიკი — ცოლ შევილიანა.

* * * * *
* * * * *
* * * * *

ამ ვამდ ტვილისში იყოფებინ ბაქოს გუბერნატორი თვე, მ. ა. ნავაშიძე და ერეენისა — გრაფი ტინგეაუწენი, სასხაურის საქმეა ვამა.

* * * * *
* * * * *
* * * * *

სენატმა განაწარტა, რომ სასამარაღვლეს ბოქაღუთ არა აქვთ ნება, დაეაღვინენ რამე საქმის ასრულებას პოლიციის მიხედულებას. ტუ. გუბერნატორს უკვე მოუვიდა ამის შესახებ უმართულების სენატის ცირკულიარი (N 3, 696).

ფუნეკ ერის გამყენ ამხანაგობის გამგებამ შეატუბინა ტაქების გამოვება, მანქანის გარდა, უკვდა მოწყობილება მოავიკვდა ევროპიდან და ფუნეკური მოკლე დროში დაიწყეს მოქმედება. ამხანაგობა სთხავს გამგებობს გრაფიდ დარჩენილ ფულის 25,000 მან. დაბარუნებს.

* * * * *
* * * * *
* * * * *

16 სკელემენტს ტვილი. სამოსამართლა პალატის სისხლის სამართლის 1-ლ დეპარტამენტს განიხილა პუბლიკური საქმე თვე. ადვქანდრე ჩიგრაძისა, რომელსაც პრადლედობა ფოთის პოლიკოვის მინიერ დავა. ქუთაისის ოლქის სასამართლომ განიხილა ეს საქმე და დამწავე ნიგრაძეს მიუსჯა უავცილსვე უფლებ-პირატიბის ჩამორთება და ცინტე დაპატონება 1 წლით. პრადლებულს პალატაში იცვდა ნაფიკი ვეროლი მ. ო. გრუნბერგი. პალატამ დაამტკიცა ქუთაისის ოლქის სასამართლოს განაჩენი, მაგრამ, უმაღლესის მანიფესტის ძალით, გადაუწყვიტა 9 თვითა და 10 დღით დაპატონება, ხოლო უფლების ახდის შესახებ დაადგინა, მოხსენდეს ხელმწიფე იმპერატორს.

იალბუხისა მთაზედა! ..
აბა, გახედე საღას კლდეს,
რა დაღვრემილი... თალხია;
მწვერვალზე შავი კუბო სდგას,
შიგ შენი ზედი მარბია...
ბ. ზისსარელა.

მოსვლადა.

მო, ტალა ვკრთ წარმავალსა,
შეს უფსკრულში ჩავსვენოთ
და გზა მიცქეთ მოავალსა;
ბრიყვთ თაენი არ ვაქვენოთ.

ჩემო საბარლო, ზედ-შავო,
მამშენებელი კვეყნისა,
რად გამოქვედ ის კუბო,
შენის ხელითვე შენიფება?
სად არის შენი ღირსება,
რომ შენც იშვედმე, ხარობდე
და შენს მოწავას, ტანჯულო,
ეთ შენის, ისე ხნარობდე!
იზრომე დარზი, ავდარზი,
ქედს ნუ აიწვე, დახარე;
იკენესე... შენის კენფითა
სხვა ატყე და სხვა ახარე.
იწყველე დაბადების დღე,
სწყველე მუხთალი ქვეყანა...
მოპყვებო... შენი ვარამი
დაამარტება შენთანა.

ამონაწევანი.

კიდევ აღმობა მწარე კენესა ჩემს
ობოლ ჩანგსა,
შორს, შორს გაისმა გლოვის ზარი გულისა მწველელი;
მონით დაბედელ სამოთხესა, ქვეყნილ მონივრებსა...
აბონაწევანი.
კიდევ აღმობა მწარე კენესა ჩემს ობოლ ჩანგსა, შორს, შორს გაისმა გლოვის ზარი გულისა მწველელი; მონით დაბედელ სამოთხესა, ქვეყნილ მონივრებსა...
ეხად დანამა ტანჯვის ბუდე — ცხოვრების ევლი.

* * * * *
* * * * *
* * * * *

რუსთა ისტორიულ განათლების მოყვარულთა ტვილისის განყოფილება, რომელიც იმპერატორ ალექსანდრე III ხანდლობაზედ არსებობს, მიმართა თხოვნით კავკასიის სამხსრვალ ოლქის მზრუნველს იმის შესახებ, რომ ნება დართოს ტვილისში სახალხო სამკითხველთა დარსებისა. კავკასიის სამხსრვალ ოლქის მზრუნველმა მოიწონა ეს განზრახვა და თავის მხრით სთხოვა ტვილისის გუბერნატორს ნებართვა. ამ სამკითხველთა ზედამხედველად იქმნება ტვილი. სემინარიის მასწავლებელი ივ. ათ. კლენკოვი.

* * * * *
* * * * *
* * * * *

საპარტიველოს აგებში

გორის მარხის სოფ. არაშენდაში განუხრახავთ მართლმადიდებელთა გულთის აგება. პრიოტი უკვე შეუდგენიან და წარუდგენიათ ტვილისის გუბერნატორისათვის დასამტკიცებლად.

ბათუმიდან ცნობის ფორ. ა. ს. დევილი ატყობინებენ: 16 სკელემენტს, დღითი 11 საათზე, რკინის გზის საქონლის სადგურზე შეიდი თავით ფეხამდე გადააქარბა ფლოისაგან. ამ ვარემობაში მუშობა შეუძლებელი იქმნებოდა, მაგრამ აქ ჩვენ მოვიყვანეთ საშულკო რიციები შემოსავალ-გასაღვლას; არის ისეთი ადგილებიც, სადაც დაშაღვლამ ჩვენ ბა კაპ. გადმოხლდა 3/4 კაპ. და იდგილიც მწვეველის საკურება და აი, სწორედ ამიტომ დღეს თუ კიდევ ბოგინობს წყობილი მრეწველობა, ამის ბრალი. ამას ისიც უნდა დაუშვტობა, რომ, ზოგან პლასტიკ გამოდის, რომელიც 10 კაპ. იყიდება ფუთით, მაგრამ ესეთი ხელმისაწვდომი ადგილები, როგორც ჩვენ მივიხსენებთ და სადაც ვატრუებთ მუშობა შეიძლება, ძალიან ცოტანა; შემტკობას ისეთი ადგილები შეადგენს, სადაც, თუ იმუშავა კაცმა, ერთი კაპ. თავის ჯიბიდან უნდა დაუმტკოს. ეს, რასაკვირველია, შემუდგებელია; ისეთი უკუო ვინ არის, რომ ზანაღობდეს შე

ქიათების ქვენთა, როგორც იწოგ. ობოზა-ა პეტრბურგიდან დევში ბტიკობინენ, გადაეცა შავი ქვის მრეწველთა კრების საქმეს.

* * * * *
* * * * *
* * * * *

სიღნაღის მარხის უფროსმა დევემ აწკობა ტვილისის გუბერნატორს რომ ხანჯ-ძლივის წინა-ადრების გამო სიღნაღის გახაზე ზეავი ჩამოწვა და 1/4 ადგილით შეავიწროვა გზა, რის გამოც მიმოსვლა მეტად გაძნელდა.

ო ც ე ნ ა ბ ი თ.
ეიჯე მარტოკა... ჩრდილ ქვემ ვეიჯე... მიტგრდა გული...
ოფლში გაწურულს მომაგანდა დღენი უფროთინ...
იქ... ჩემს გარშემო ყვეგილ-ნათამა დაში-ტუბო სული და, ტუბოლ ნაგონობმა, საოცნებო მუნ ვპოვე ფონი...

წავედი შორს... დავიარე კუთხე ყოველი...
ესწამე — რაც ვნახე, რაც დღემდისინ მე არ მენახა...
აღმადროვანა სიხარულმა... გავფრიოდ კაში...
მონით დაბედელ სამოთხესა, ქვეყნილ მონივრებსა...
ბმა მუსიკისა რომინებით იმა სიერცეში და ხალხის ღუნეა აღმავსებდა სიტუბითა დაბნეილის.

ამის გამო მარხის უფროსი სთხოვეს მ- გუბერნატორს, გამოეზახენით ინტენერი გზის შესაკეთებლად.

თელავის მარხის სოფ. ალავერილიდან გვატყობინებენ, რომ იქ საქონლის ქირა ვაჩენილა. ქირის მოსასპობად ღონისძიებანი უკვე მიულაია.

ზიათუბა. (კრიზისი შავის ქვის წარმოებაში) ნიაქებია: აუბედურ კაცს ქვა აღმართში მოეწიაოა. ეს ანდაზა ჩედ-გამოკრილია ქიათურის ელიანდელ მრეწველობაზედ. ვის არ ვაუგონია აქეთი კრიზისი, რამდენიმე რკ უნდა, ახურიკი არის დროს არ ყოფილა ჯერ. მოვიყვანე შემოსავალ-გასაღვლის მცირე ანგარიზს.
საქონელი ფისობს დღეს ქიათურის ბაზარზედ: შავი ქვა ფუთით 5-6 კაპ. წითელი 4 1/2. პლასტიკ. (მხვილი — 10 კ. მაგრამ, ეს უჩანასკველი 2/3 ნაწილზედ სურ არ გამოდის და, სადაც გამოდის, იტყ მხოლოდ 1/3 ნაწილი შეიღის რაოდენობისა. ქიათურის ბაზარზედ ჰღირს: შავი ქვა — 4 1/2 კაპ. ფუთი, წითელი — 4 კაპ., პლასტიკ — 9 კაპ.

ესე რომ, თუ არ ვიანგარიშებთ პლასტიკს ღირებულებას, რომელიც ძალიან ცოტა გამოდის, ქიათურში ღირს საშულკო რიციებით დღეს საქონელი 5 1/2 კაპ. ხოლო ქიათურში — 4 1/2 კაპ. ახლა შევიდართ ამას, რა ჰღირს დღეს საწრობამდის საქონლის ჩამოტანა და დაშაღვლა,

აგლიის პატრონს იჯარა (თუ საკუთარი არ არის) — 1 კაპ.; მალრობიდან გამოიტანს მუშა — 2 1/2 კაპ., რკინის გზის საწყობამდის გადმოხლდა მანდიდან — 2 კაპ., ზედამხედველს, მტკიცებას, გაყენება-გამარტება, იარაღი და სხვა-და-სხვა ხარჯი, სულ რომ ცოტა ესტყვათ — 12 კაპ. სულ დაჯდა ფუთით — 8 კაპ. 3/4; ვასავალი გადააქარბა მთლიანად. ამ ვარემობაში მუშობა შეუძლებელი იქმნებოდა, მაგრამ აქ ჩვენ მოვიყვანეთ საშულკო რიციები შემოსავალ-გასაღვლას; არის ისეთი ადგილებიც, სადაც დაშაღვლამ ჩვენ ბა კაპ. გადმოხლდა 3/4 კაპ. და იდგილიც მრეწველის საკურება და აი, სწორედ ამიტომ დღეს თუ კიდევ ბოგინობს წყობილი მრეწველობა, ამის ბრალი. ამას ისიც უნდა დაუშვტობა, რომ, ზოგან პლასტიკ გამოდის, რომელიც 10 კაპ. იყიდება ფუთით, მაგრამ ესეთი ხელმისაწვდომი ადგილები, როგორც ჩვენ მივიხსენებთ და სადაც ვატრუებთ მუშობა შეიძლება, ძალიან ცოტანა; შემტკობას ისეთი ადგილები შეადგენს, სადაც, თუ იმუშავა კაცმა, ერთი კაპ. თავის ჯიბიდან უნდა დაუმტკოს. ეს, რასაკვირველია, შემუდგებელია; ისეთი უკუო ვინ არის, რომ ზანაღობდეს შე

თელავის დამიღვა ჩემი მხარე ჩემი ქვეყანა;
ხალხი, ცხოვრება და პაერიც იქ მოწვე-
მოლო...
ძალიანომოვობაც, შურიც, მტრობაც... სი-
სხლი უკვლავანა...
შურის ძიებით, მტრისა მტრობით ეღ-
მნათო გული...

აშფოთდა სული, ანაძვარი სიმართლის ზღვაში,
ამ სურათისთვის რომ მეცქირა, ვეღარ შეგხელი...
ეტკავი თქვენა, თქვენ ამაყნა! შეესახე
და ძირს დღევ შეი, ავირივე წამების ძელი...
წამოველ ფრენით და ზევიდან დავე-
ედ ვემეს;
ჩემ გრილ ქვეყანას, ჩემსა მხარეს; ძლი-
ერ შედრწუნდი.
ოქ! ჩემო თაყ... შეგხიხილა... გული
როგორც სხე...
ქვეყნად ვემი გოჯოხეთად ვნახე, მო-
ესტყუდი...
ატირდა გული, ანაძვარი სიყვარულითა,
ატირდა ცრემლით სიმართლითა, ცუ-
ხლად დამწვარი...
ოქ! როდის შემწრეს ცრემლი — ცხელი,
მოდის რუ ვითა...
ან როდის ენახო ჩემი გული ოღანდ და-
მტყარაი...
დაბნეილის.

მანკი არ შეგინარს წარმოება? და აი, კიდევ უმეტესად წარმოება წერილ მხრე წველებისადმი კიდევ შეგინარს დროებით მუშობა და თავ-თავითი ოჯახს მიამურებს, რის გამო მუშა ხელი უსაქმიანდარბა და ვაჭრობაშია. გაბრუნებაშია მით უმეტეს, რომ შორაპნის მხარას არასოდეს არ მოსდის და საჯარო სიმინდი და წილ ხომ სულ არ არის 1 მან. 40 კაპ. ფსონის ფული. ამას დაუმატეთ ისიც, რომ, გარდა ერთის კანტონისა, თავის დროზედ ვერც ამ მკითვ ფას იძლევიან და ხშირად თვეობით უხდებოთ ცდა და წაწალი მუშასა და მისს ჩახივინს ექსპორტირის მოლოდინშია. ამ ექსპორტირის საკრედიტო დაწესებულებები აძლევენ ფულს და, მოგახსენებთ, რომ ეს დაწესებულებანიც აუტანელ კრიზისში არიან წილს, რის გამო ვერც ექსპორტირის იღებს თავის დროზედ ფულს, ვერც მრევლი და ვერც მუშა-ჩაღვადარი. ხშირად შეგხედვითი დაკონკოდაფილეთი გამართული ტანისამოსია მუშას, რომელიც მართლდ დაღერეობითა. თუ კითხვებ, რა დაგეგმარათ, ამ რა ჰაეს სუსტ მიიღებთ? — რა დამეზარათ? მტერიც წაე და მამართოს დიმიტომა ასეთი საქმე. წამოვრდ სამუშაოთა სიკეთედიდან, ვიშუბავე ორწამათადგან შაბათამისი ვრამრევითი. შემობრ. ა. ფულს შაბათის ავიღებ და მოგცემო... მე იმ ფულით სიმინდი უნდა შევიდა და წაწალი კოლ-შვილისათვის, რომელიც მე შემომატრებინებ... ერთად მტრულად სიმინდი არ დამიტოვებოთ სახლი... ესეა იმან ფულად ვი ვი ვი კანტონისაზედ და არ მითლეს... ასე თქვა: „მე თუ ვერ ავიღე, მენ რა მოგცემო? მე იმისგან რაცა ავიღებ, შენც მან რა მოგცემო“. რა გქნა, რა წყალს მიეცე თვით, რა პირით მივიღე კოლ-შვილში სარკმელში?...

დიად, ასეთ მომხივრებს კვირაობით ბევრს უხდებოთ აქ. უხედვებით არა-იშვითად იხმეთესბაც, რომელიც მეტის-მეტე გაჭირვებისგან თავ-ბრუნდებსხლენი, ბევრი ხეწუნა-პუდრის შემდეგ, ვიღარი ითმენ და კომპლემთი უმახინძღვლებია მრევლებს. შედეგი ამისა იქნება, რომ ისევე მუშა გამოვა ბოლოს დამწავე.

დადა მისუქედა.

მხანალ ამოგზარის კადამორის ნაწილი.

(შედეგი)

ებლიანდელი საუკეთესო სასწავლო წიგნები, რომელიც სახალხო სკოლებში სახამარებლად არის დანიშნული, შედგენილი უნდა იყოს მამულისათვის ადვილ განსახებლად. ამისთანა სახელმძღვანელო წიგნებში თუ რომელიმე მოთხოვნა ანუ სხვა საჭიროება მასა, აზრისა თუ გარეგნობის მხარე, მწელი გსახებობა, ყველა ამ გვარ მასალას წინ უსწრებს მამულისათვის სიტყვიერი წინასწარი საუბარი, რომელიც ბავშვებს უაღვივებს ძნელის მასალის შეგნებას და ამათი რად ბავშვი თან და თან იქნეს განხორციელები კითხვების დროს შესაფერის სულიერს და გონებრივს საზრობს.

ესიკეთა, დავთანხმობთ კოტა ხანს ამოგზარისა პედაგოგებს და უარ-გვიბრისწავლო წიგნების სარგებლობა პირველ დასწავლის სკოლებში, რა საშუალებითა უნდა შესწავლის მასწავლებელმა მოწაფეებს ანაზის შემდეგ სწორა, სწრაფი, შეგნებული და მათითი კითხვა, თუ საკითხავ სახელმძღვანელო წიგნს უკუ ავღვდებს და ხშირად არ მიპასოვას! არა. სიტყვიერი სწავლებას, ცხოველ სიტყვის და სასწავლო წიგნების კითხვასაც უკვლას თავ-თავითი ადგილი უნდა ჰქონდეს სახალხო სკოლებში, სადაც კითხვის სწავლებას მომეტებულ ყურადღებას უნდა აქცევიდეს მასწავლებლები, ვიდრე სხვა მეთოდ ბორისიგან სავარჯიშოებს. ამ საგნის შესახებ კარგად ცნობილი რუსის პედაგოგი ბუნაკოვი ამბობს: Каждый час, отныне и вчужды ради других занятий, наносить ущерб делу. Учение, учение и умение — вот главное занятие родным языком, который справедливо признается центральным предметом в программе начальной школы. Ученики этой школы должны выносить из нее прежде всего искусство хорошо читать, любить бы чтение, умение читать с пользой и удовольствием. (Рус. нац. ун. 1889 г.).

სახელმძღვანელო სასწავლო წიგნების

დაკვლად, ამოგზარის მთავარი პედაგოგი გვიჩვენებს ვაძიოთ სკოლებში შესასწავლად განვებ არჩეულნი თხზულებანი გამორჩენილ მწერლებითა. ამ აზრის მქადაგებელი რუსეთში იყო ცნობილი მწერარი-პედაგოგი ოსტროვსკისი, რომელიც ერთს დროს ჰქადაგებდა ჩვენშიაც პანი მ. ნასიმოვი. მან დაბნედა რამდენიმე ქართველი მწერლები სკოლებში სახმარებლად. მაგრამ არა გვგონია, რომ ოსტროვსკისის ფიქრად ჰქონდა სახალხო სკოლები და არა საქალაქო და საშუალო სასწავლებლები, სადაც ზემო მოყვანილი აზრით უფრო შესაწინარებელია, ვიდრე სახლხო სკოლებში, რომლებშიც, ბნის ი რისტიკანიშვილის აზრით, ყოველ სასწავლო საგნის შესწავლის მიზნით უნდა იყოს განსაკუთრების შესწავლა მიგვაჩნიათ (გამოსდ. ცნ., წიგნი მეორე 1902 წ., გვ. 4), ჩვენ კი ვიღებნტარულ სახალხო სკოლებში ესაწავლით საგნის დაკრატრების საესებით შესწავლა მით უმეტესად საქმედ მიგვაჩნია, რადგანც რომელიმე საგნის მიგვარების საეკონომიკური შესწავლით ვინაღუვს დაუდობირველად საქმიად მომზადებას, განვიარებას, რომელიც მისაღებლნი არიან პირველ-დაწყებითის სახალხო სკოლის მოწივნი. ამ მოწივთი სტირდებთა საქმარისა მომზადება, რომ ავიღებენ იმ საფეხურადის, რომელიც საგნის ლიტერატურის შესწავლა შედლებოთ. ავიღოთ, მაგალითად, დედა ენი. ნუ თუ ამ ლეიძლის ენის შესასწავლად მოწივების თვლიანვე უნდა ვიდრე ვიდრე არჩეულნი თხზულებანი გამოჩენილი მწერალია და არა სახელმძღვანელო სასწავლო წიგნი, შედგენილი სკოლებში სახმარებლად, რომელიც პირველი მტკიცე საფეხელია ხეხეტიულის სურვილის მისაღწევად. მშობლიური გადქოლი დედა ენის სწავლება სახალხო სკოლებში ის აზრი უნდა ჰქონდეს, რომ მოწივებს, სახალხო სკოლაში კურსის დასრულების შემდეგ, ადვილად და თავისუფლად შეეძლოს ხელოვნებათა და ცნობათა საზოგადო შეხება მშობლიურის მწერლობის შესწავლით. ამისათვის მოწივების სახალხო სკოლებში იღებენ და უნდა მიეჩივიდეს კარგად კითხვას და შეფასებრი კითხვა, რომ თანისუფლად დროს წიგნების კითხვა მათთვის მუდმივი სულიერი მოთხოვნილება იყოს.

წიგნების კითხვის სიყარულადან, რასაც ვიცავთ, აუცილებლად საქირაო წაკითხვის შემგნებაც, სახალხო სკოლაში კურსის დასრულების შემდეგ, მოწივებმა უნდა იკონდეს ეხლანდელ და ძველ წიგნების მშობლიური მწერლების ენა, კლიო უნდა ესმოდე ისტორიული, გეოგრაფიული და საზოგადო-მეტყველო წიგნების შინაარსი, ყველა ამისათვის საქირა ტერმინებს და ცემენტარულ მომზადებას უნდა აძლევდეს სახალხო სკოლის დედა-ენის სახელმძღვანელო სასწავლო წიგნები და მასწავლებლის ცხოველი საუბარი და განმარტება ყველა იმ ცნებათა, რასაც იპყრობს სასწავლო წიგნი. ჩვენებურ სახალხო სკოლის მოწივებს, ჩვენებურს შეგნებით აქვს ნასწავლი დედა-ენა და ბუნების კარია, თამბაღ შემოდანი წაკითხვა და გავება ყველა ჩვენის საუკეთესო მწერლის ნაწერებისა, რომლის ნიმუშები უკვე უსწავლით ხეხეტიულის წიგნებიდან, მაგრამ საწყობარო ის განსავლთ, რომ ჩვენებურ სახალხო სკოლების კარგე ბევრად გამოყვეტილია ისეთ ყოველის ცნობით დედა სახელმძღვანელისათვის, როგორც არის ბუნების კარია და დედა-ენასაც კი. — ამ შეგნებნტარულ სახელმძღვანელოს — ბევრგან არ ასწავლიან ისეთის ყურადღებით, რომლის დროსაც არის ყოველ ერთს სკოლებში თავისი ლეიძლი ენი, ამით აიხსენბის ის გარემოება, რომ დღეს ყოველი ჩვენრ მოყვე სამართლიანდ უიციეს ჩვენრ სკოლებს უნაყოფობა, რაც, რასაკვირველია, აუცილებელია ყველგან, სადაც დედა-ენა აბუნდ არის ადვილადი და არ უტირავს შესაფერი საპირთი ადგილი.

დ. ბიგეაქი.

(შედეგი იქნება)

მალოროსიულ მწერლებისს. კრებულეში დასურთებულია მწიგნების ნახატებით. ამ დღეებშიც ვამოუკეთო ვრცელი სალიტერატურო კრებული მალოროსიულს ენაზედ, პირტის კოლონირების სასწავლო სასტრუქო. კოლონირების მამო-მთავარი იყო და შემოქმედი ახალის უკრაინულის ლიტერატურისს. ამ საიუბილიო გამოცემაში მარავს უკრაინულ სასუეტებში მწერლის მიუღია მონაწილეობა: მორდოეცეს, პოტაპენკისა და სხვ.

მ მ მ მ მ

თათრულიცა ვადაუთარგმნითი შექსპირის დიდებული თხზულება მოკლედაა 24 ავტის რუსულ კიდვც წამოვადენიან სკენის მოყვარულებს ეს დარაა ქ. შუშაში, მთარგმნილი მასწავლებელი მამიმბგვეზიარაგი.

ეს ერთად ერთი ნაწარმოები იხილეს კელ გენიოს დრამატურგისა, რომელიც კი მანებს მოსტემინება წამოვადენილი თათრულიცა ფიქტირ ისე იყო ჩაპელილი, რომ ნების უწიწი არასა ჩავარდენიდა. წარმოდგენამ ისე ძლიერ იმოქმედა საზოგადოებაზედ, რომ დღეებმინას სკედეფის სკენის დროს სულ ქითიქითება. აღნი მთარგმნილი ოტელიოს როლის თამაზობდა წამოვადენის შემდგბლის თათრულიცა თეატრისა და ოტელიოს საზოგადოებაზედ უკრავდა ტაშმი, იწვევდა მთარგმნელს და მხურავლედ მდლობას უხდობდა.

დებეზა

(ბუხისის დეპუტათა საპეტროსანგ.)

16 სექტემბერი

პამბარუბი. შინაგან საქმეთა მინისტრმა მიიღო სამინისტროს სულდესი მოხელენი და უთხარა შემდეგი ორდენები: დღეს შეუვლედ მეფისაგან მონდობილს მოვალეობათა აღსრულებას. ვილად ვაზც აღვიარო, რომ ჩემის მოქმედების ადამურებას სამინისტროში იქნება აღსრულება იმისა, რაც მეფის ტახტიდან უშორეულესი მანიფესტო 26 თებერვლის 1904 წ. წარმოიტქვა. მოგვივეთი თქვენ, ბატონებო, სამოქმედოდ და თავგანწირული თამაზრომელად ამ მიმართულების აღსასრულელობად. აღმინისტრაციულმა გამოცდილებამ მე ღრმად დამარწმუნა, რომ ნაყოფიერება შრომისა დამყარებულია ქითილს და ვაღწერველ დამოკიდებულეებზე საზოგადო და წილანთა დაწესებულებებისა და საზოგადო ხალხისადმი. მხოლოდ ამ სახით შეიძლება დამსახურება ნდობისა, უმასობა კი საქმეს წარმატებება ან მიეცება. მოგიწევთ რა, ბატონებო, დავუცხრომელ შრომისათვის, მე მარწმუნებ და ვამოცილებთა, რომევე შეშევწვი, მივალწიო საწავდელს მინდობილს საქმეში.

პამბარუბი. 16 სექტემბერს შინაგან საქმეთა საბუღის დამაზში მინისტრმა პ. დ. სვიტაბოლი-მარსკი მიიღო უმაღლესნი მოხელენის სამინისტროსა, პასუხად ზემოხსენებულის სიტყვისა, უხუტესმა წევრმა სამინისტროს საბუღისა ე. გ. მოვალეობითა უთხარა მინისტროს: აქვენდო ბრყინებლად ჰება ნება მთავრდ ოროდელ სიტყვა მოგახსენით. მე ვილონში მოწივს ვეხედი იმისა, რომ სხვა და სხვა ტომის ხალხი ჩრილ-დასავლეთ მზრის სულთა და გულთი შეერთებულან და შეთვისებინა ერთმანეთსა. მე ვწეიწე, ხალხი შეუხებულად იყო, რომ თქვენ ანებებდით თავსა. მე უხებლობე ვიყოვერ, რომ ესეთი ერთსულთა უფრო ესაქრობება ჩვენს დიდს იმპერიასა, რომელსაც დღეს მძიმე განსაცდილი ადგია: და ვიტყვი, მუშაობა ამ მხრივ წარმოებებს თქვენს ვარგომეველებსა. თქვენი წარმატებითი სამსახური ჩრილ-დასავლეთის მხარეში, თქვენი სიტყვიერ სიმართლის და წესებების და ცხესეთის, თავებდა იმისა, რომ შეწეგნითა ლეთისათა თქვენი მაღალევათი სწავდლასა ჩვენც ვეცლებით მოგობართთი ხელი თქვენს შრომაში.

სინიონი. (რეიტერი). უკლები, რომელნიც მანკურის კრიზის გზაზე მუშაობდენ, უსაქმით დარჩნენ; იმით სმომობლი გაზავიან, აძლევენ ზნის ადგილს, რომ ბუნებულებთან შევრებას დაულოდნ, ყოველ დღე ორს უკლის გაზავიან. — მონაწილეთის საზოგადოებ 2 ათას მათუხე-

რის მოვლეს გზავნიან; რისთვის გზავნიან, საილითათ აქით დაფარაოლი.

ი. ი. ი. (რეიტერი). პორტარტურტიდან მოსული ჩინელი ამბობს, რუსებმა გივიგეს, რომ იპონელები ფორტებს ქვეშე ნაღებებს აწუბობენ; თვითონც ჩინელები ნაღებებს დიდ მანძილზე აფეთქებ და ყველა ცდასაშინელი მუსერა მოხდა, მაგრამ რუსებსაც ათასი კაცი დავლუბათ. — რუსის ნაღებსებში შეიპყრეს რამდენიმე ნაგი იპონელებისა, რომელნიც დაღნის ჩილიოდნენ. დრო და დრო რუსის გემები ბედვენ ზღვაში გაეცალასა.

ბრიკი. (რეიტერი). ახალი კანონი გამოცხადდა ჯაიხის ვაჭვერის შესახებ. სამსახურის გადას უმატებენ.

ბრიკი. (რეიტერი). რაწმუნებინა, რომ ახალის კანონის ძალით მომქმედეს ლაშქარის მომებატება 200 ათასნი კაციც.

პირიჩი. საზღვაო სამინისტროს ამავენი მოვიღია, რომ საზღვაო აგენტი კოვერეილი ავად არის და პორტარტურტიშაო.

ლონდონი, 15 სექტემბერი. პეკინიდან იუწებინა, რუსებმა სხივეს იპონელებს ნება მოეცეთი, პორტარტურტიშაოში წამოვადენი მოეწილოთ, მაგრამ უარი შეუთავალეს.

ლონდონი, 16 სექტემბერი. სინინტირიდან დეგმითი იუწებინა, რომ იპონელების ძალიან მიდიან მოედენისკენ.

ირაშპანი. დილით მოვიდა გზათა მინისტრი.

პამბარუბი. ვილონში, ეკატორინედლის ძველის კურთხევის შემდგ, შინაგან საქმეთა მინისტრის სვიტაბოლი-მარსკი იხატულა წარმოადგენელი „Association Press“-ისა ჰოვივრ ტომსონი. ამისთან ბაპნი მინისტრამ სიტყვა შეევრმობ, რომ დილი საქმედ დაწესებისა მეგერი გაჭირვებაც შემხედება. მძიმე მდგომარეობა. ამ სამინისტრომ უნდა გადასჭიროს ბეგერი სპირო საქმედ იუწელებელის იმპერიისა, ისეთი საქმე, რომელიც 100 მილიონ ერის კეთილ დღეობას უხედება. იგი მიპოვებს ხელს ამის შესასრულეობად, რათა შესასრულისს მოვალეობა ხელმწიფის წინაშე, იმის ჩვენების მიხედვით. მე მართალი არ ვიწებოლი, — დასაუბრა მინისტრამ, — რომ შეთქვა, ეხლა განსაზღვრებლი პირორამა მაქვს მეტი, ჩემი აზრები მიქცეულია ერთის მიზნისაკენ — ხალხის კეთილდღეობისკენ; თუ შეიძლება ითქვას, რომ მე მაქვს პირორამა, ის გამოითქვება ამ ორის სიტყვითა. მე მთხარული ვარ, რომ დიდხანს ვიმახსებუე პირივიცა, რამაც რომეცა შეძლება ხალხს ახლო ვავცნობილი, გამეცნო მისი ავიკარგი, საქირობანის, მე დარწმუნებული ვარ, ჩემი გამოცილებლება ერთად ძირფასისა. აღმსრულებელი ადილიან ბელმძღვანელის ადგილზე გამდმოსილისს შესრულიად ვგაძინებ, რა თითული და მრავალგონიანი შინაგანის აღმინისტრაციის საქმეში. ჩვენ მოთმინებით უნდა ადიტუროთ, რადგან გე საქმეში დავუკანებელიც არ ვაკევილება, არც აკიდებირადა. ამ რთულ საქმეთა, მნიშვნელობა საზღვარ ვარღვ, არა გვიონია, შეგნებული ჰქონდეთ; დრო ბევრს რასმეს ვასწორებს; თუ ჩვენ დამშვიდებული შეველებებით საქმეს, ჩვენი სურვილი მაღე შესრულდება; ჩვენ, რამდენდაც კი შესაძლებელია, უნდა გავაუფრავსეთ თანამედროვე ყოვან-ცხოვრება, ჩვენ აწინდელ დროს მიხედვით უნდა ადვილარა წამოვადენი შრომით მოამომავლობას, რომელთა მოდელე უნდა იბურუნება, ან ადვილად დიჭერს რუსეთი ასის წილის შემდგ, ამის თქმა არავის შეუძლიან, მაგრამ ჩვენა გავუსტ ადვილობრივი თვით-მმართველობა ერთმის სახით. მე მარწმუნობს წარმატება, ვიყოვე ყველა საფეხური ერთობაში მსახურებისა და დარწმუნებული ვარ, რომ შეუძლიან იმეშაობა და დიდ საზოგადოებაც მოაძინოს. სხვა მძიმე საქმეებთა აქვე გამოაწყვეტი შინაგანის პოლიტიკის ხელმძღვანელსა, მაგალითად, ებრატოლა საქმე, რომელიც იმეფის დილად საინტერესოსა, ყურადღებით იმეფისავლედ ამ საგნის მძიმე ხასიათი და ვიცო, რაოდენ ძნელია მისი ვაწივცევატა. ხელმწიფე იმპერატორის მანიფესტმა ვაფაროვთა უფლებად ებრატოლა მათის მკვიდრად მოსახლეობის წრე-შემობა ხსუნლობის და უფლებასხელობის არჩევის, მაგრამ ღრმობა და ხელმოწყურება მდგომარეობა მიანიც სამიშობა იმით შეზღუდული აქით თავისუფლება

ცხოვრებისა, სადაც მოსურებებს, და უყოლ იმ ქალქებსა და დაბებში უნდა იცხოვროს, რომელიც მათ მკვიდრად ბინადრობის წრე-შემობასხელობისა. სულ კარგი, რაც კი მე შემიძლიან ვიწერიო მათთვის საფუძლებლინი, ის იქნება, რომ მივეც თავისუფლებას, არჩენამ ეს თუ ისე ღონისძიება სამეშობადა და სცხოვრებოდა. საზოგადო რომ ვისტივა და წარმოიღებს არ გამოვიტოლო, შემიძლიან თამბაღ ავიღარო, რომ 1903 წლის მანიფესტი ხელმწიფე იმპერატორისა შეიკაცეს იმ საფუძველსა და პირობას, რა საფუძველითა და პირობათაც ვიკარულბო შინაგან საქმეთა სამინისტროსა. შემწივარებლობა სარწმუნოებისა ანუ თავისუფლება სერიისის-სა და დეცენტრალიზაციის არის მისი ძირითადი პრინციპი. თუ ამ პრინციპებს კეთილ-მოსურებით შევიწივრებთ, შევიღობა და პროგრესიც გვექმნება შიდა რუსეთის განვითარება - წარმატების საქმეში.

17 სექტემბერი.

პამბარუბი. შორეულ ადმოსავლეთდგან თავითადული ცნობანი არ მოსულა.

სამინერატორი სახალხის მინისტრის დეპუტატი 16 სექტემბერს მისმა უდიდებულესობამ სადგურ ბარანოვიჩზედ ინება პურსმარლის მიღება მინსკისა, ბარანოვის-სა, ილუმინისა, სლუცკისა და ნოვო-გრუდის მზრისათვად აზნაურთა წარმომადგენელთაგან და ნოვოგრუდის გლეხთა და ბარანოვიჩის ებრატოლა და მოქალაქეთა საზოგადოებათა, რამავედა სხვათაგან. დეპუტატის მიღების შემდგ, ხელმწიფე იმპერატორამ ინება სადგურზედ თანმოქმედი ადგილობრეუ სასწავლებლებს მოწაფეთა შორის ჩამორება.

ხელმწიფე დედაფალო მარიამ თეთლარას უსული 16 სექტემბერს მეტრუბურ-გლდან დანას გაემგზავრა.

ხელმწიფე იმპერატორამ, მეგვიდრე ცესარევისა დაბადების აღსანიშნავად დედაფილს კეთილ ინება და გადასდეს მის უდიდებულესობის თხოვნათა მისაღებ-ნი კანკულარიის მთავარ-გამგის განკარგელებამ 75,000 მან. იმთავდა დასარიტეზობად, ვინც მეგვიდრის დაბადების გამო შეწევაბა თითხევა.

ბაკო და სარატოვი ხლოვერის მხრით სამწიფედ არიან გამოადგენულებნი.

ხელმწიფე იმპერატორამ უმაღლესად ინება და ბრძანა, ვამთიორიკისი ვულოტის გემების სიდაგან ბრძოლას და დავუბრის შემდეგი გემები: 1-ლ ხარისხის კრესიერი „რონოვიტი“ და ნავთობისა; „ლეიტენანტი ბურაკოვი“ და ბურნია, აჯრადვე თვით რუსების მიერ მდ. ლიათუხიზედ აფეთქებულ; საგზარის ნაგი მხოვრედა.

ალშაბ. ტყე იპონელები აყრბადათ კონკრეტებს, სახალხო სვირობასა და რუსთარანებში სარიული.

სინიონი. რუსეთის სიტარიულ განათლების მოყვარულთა ვინდმოს განკარგელებამ დადგინა ერთმანდა, თავადი სვიტაბოლი-მარსკი და არჩეულ იქნება ამ განკარგელების სასაბუტო თამბეჯადამარი და განკარგელებასთან არსეულ სახალხო ბიბლიოტეკებში გამოაკვიდონ ცველჯან მისი სურათი და ამ ბიბლიოთეკებს უწიადოს მირისის სახელი.

პამბარუბი. განჯის ვრცე-გუბერნატორად დინიშნა ბარანოვიცი.

ვლიადივოსტოკი, 16 სექტემბერი. ვრონოვიტოზე დაზინებული რვა დიუმიანი ზარბაზანი საბრძოლველად ვრავა.

სინიონი, 16 სექტემბერი. (რეიტერი) აქ უკველ თვე საშუალო რიგებით მიიღეს 150 ურეი და მოაქვს რუსებისათვის სურსათი.

ლონდონი, 15 სექტემბერი. (რეიტერი). რუსთა უზნებარესმა ჯარმა, კურაპატკრისის უფროსებთან, მყვენიდან უკან დაიხია და ჩრდილოეთდ გაუმინათა ტენდინისკენ. ტენიი ძლიერ გამაგრებულია და მოკავახებია. ცვეთია ჯარის დიდი რაზმი მყვენიდგან სახმურთად არის და თავაუურს ადვენებს პირველ დაშქრის მიმართობას, იპონელები შეიპყრეს და თავი მოკლებულა 15 ჩინელ აჯავასც.

უზანია, 16 სექტემბერი. (რეიტერი). გრმანელობა წყაროვანიდან იუწებინა, რომ, როგორც-კი იპონელები დივიერს ნაღებით ჩხურდებილი ფორტი, რუსებმა ელტეტრინთან აფეთქეს. ამბობენ, 6,000 იპონელები დაიღუპა.

ზანაი, 16 სექტემბერი. (რეიტერი). იპონელები ძლიერ დაუკრინდნენ ჯარის შესამჩნევ ზარალს გამო. ბერბერების ავადმყოფობისგან უფრო მეტი იზარალეს, ვიდრე ბრძოლაში. ერთმა გენერალმა რაზმი უნდა მიატოვოს, რადგან ბერბერით ავდა. განსაკუთრებით უკირთ პორტ-არტურის გარშემოტყმულს ჯარებს. მე-11 დივიზიონი თითქმის ადარკ კი არსებობს ისე დაზარალდა ამ სენისგან და ბრძოლაში დაჭრილ-დაზოცილთა რაოდენობით. სახელდებელი ნავ-ხიდებით დატვირთული მატარებლები ჩრდილოეთად მიიდან. ეს ხიდები უნდა გასდონ მდ. ხუნგუნდ, რომელიც რუსთა უმთავრესი საცაქე ადგილია.

დროებით რედაქტორი **ბ. შიშოვიძე**. გამომცემელი **ა. სარაჯიშვილი**.

ბამოსალევი ცნობანი:

აბაბაზაზის ბიძა
15 სექტემბერს 1904 წ.

ვექსილის კურსი 3 თვის:

ლონდონში 100 გირე. სტ.	93,85
ბერლინში 100 მარკში	91,1/2
პარიზში 100 ფრანკში	37,35
ლონდონში ჩევივი	94,50
ბერლინში	46,30
პარიზში	—
ბირჟის დისკონტო	6—7 1/2%
4% სახელმწიფო ბონდები	91 1/2
4% სახ. სესხი 1902 წ.	—
4% გირავნ. ფურტ. სახელ. სააღვ.	88 1/2
ბამოსალ ბანკისა	88 1/2
5% პირ. შინაგ. მომ. ბილ. 1864 წ.	386
5% გირავნ. შინაგ. სესხის მომდგ.	—
ბილ. 1866 წ.	303 1/2
5% გირავნ. ფურტ.	—
სახელმ. სააღვ. შამ. ბანკის გირავნ. ფურტ.	25 1/2
5% ობლიგაციები ტილო. სარკიდითი საზოგ.	—
4 1/2% ობლიგაცი. იმავე საზოგ. გარეგნობისა.	—
4 1/2% ტილო. სააღვ. შამ. ბანკის გირავნ. ფურტ.	—
5% გირავნობის ფურტ. იმავე ბანკისა.	—
6% ქუთ. სააღვ. შამ. ბანკის გირავნ. ფურტ.	—
5% გირავნ. ფურტ. იმავე ბანკისა.	—

ს ი ა

ტფილისის ქალაქის სასანიტარო-აღმასრულებელ კომისიამ ჩარიცხული ექიმებისა, რომლებმაც უფასო სამკურნალო დახმარება უნდა გაუწიონ ღარიბ ავადმყოფთ

ავადმყოფმა უნდა მიჰმართონ საექიმო დახმარებისათვის რომელსავე ქვემოდალნიშნულ ექიმთაგანს, მაგრამ სასურველია მიჰმართონ უფრო მახლობლად მყოფს.

ალაღაშვილი, ალექსანდრეს ტყვედნეს ძე. იღებს ავადმყოფებს დღით 7 საათ. —9 საათ. საღამოთი 8 საათ. —9 საათ.

ადრესი: ვაჟარბაშის მოედანი, სინო დაღურ კანტარაში.

ბაღალინი, ალექსანდრე გიორგის ძე. 10 საათ. —11 1/2 საათ. (ცენტრალურ სამკურნალოში), საღამოთი 5 საათ. —7 საათ. სახლში, ბარონის ქუჩა, ავეჯულის რიგი. სახლი თამაშევისა № 16.

ბიძილი, ოტტო გიორგის ძე. დღით 7 საათ. —9 საათ., საღამოთი 7 ს. —9 საათ.

მიხეილის ქუჩა, მიხეილის საავადმყოფოს შინაბაში.

ჯანიბაგოვი, ესტატე ნიკიტის ძე. დღით 7 ს. —9 ს., საღამოთი 7 ს. —9 ს.

სილილაკში, ამაღლების ქუჩა, სახლი № 17.

ილიძე, მნაკან რომანოვის ძე. დღით 7 ს. —9 ს., საღამოთი 5 ს. —7 ს. მიხეილის ქუჩა, სახლი № 111.

ვაბუღაშვილი, იოსებ მათეს ძე. დღით 10 ს. —11 1/2 ს. (კუკის ქალაქის სამკურნალო განყოფილებაში), საღამოთი 5 ს. —8 ს., სახლში.

გრიბოედვის ქუჩა, სახლი № 40.

კახიშვილი, ნიკოლოზ გერასიმეს ძე. დღით 10 ს. —11 1/2 ს. (ქალაქის სამკურნალო კუკის განყოფილებაში), საღამოთი 5 ს. —7 ს.

ალექსანდრეს ქუჩა № 36.

შირვაში, მიხეილ ივანეს ძე. დღით 7 ს. —9 ს., საღამოთი 7 ს. —9 ს. ერანსოვლის შესახვევი № 8.

საათსაგოვი, ივანე თამას ძე. დღით 8 ს. —9 ს., საღამოთი 4 ს. —5 ს. ალექსანდროვის ქუჩა № 6.

თათიშვილი, ტრან მათეს ძე. დღით 9 ს. —1 ს. (ქალაქის სამკურნალო განყოფილებაში), 86 ს. —სათ. საღამოთი სახლში.

ერწანის ქუჩა, სახლი თათიშვილისა № 11.

ბაბიშვილი, ნიკოლოზ დავითის ძე. დღით 7 ს. —8 ს. და საღამოთი 4 ს. —6 ს. ავეჯულის რიგი, საღამოთი 4—6 ს., სახლში, —ბაქოს ქუჩა, სახლი № 27.

ბაბიშვილი, არტურს ივანეს ძე. დღით 10—12 ს., საღამოთი 7 1/2—8 1/2 ს. გონაზნი ქუჩა, № 30 (ხუდურეთში).

ზამბინაძე, ანან ივანეს ასული. დღით 10—12. (ქალაქის სამკურნალო განყოფილებაში), საღამოთი 4—6 ს., სახლში, —ბაქოს ქუჩა, სახლი № 7.

მიმოსულა რეინის უმის მატარებლებისა

ამ წლის 18 აპრილიდან. (ფრანსილებს გარდ ნაწილები შეტერებულს საათი, ფრანსილებს — ტყვიანობის.)

ა) ტფილისიდან მიდის:

ბაბოშვილი: 1) სწრაფი № 20 (მარტო სამშაბათობით) ნაშუადღვის 5 ს. 25 წ. (6 ს. 23 წ.); 2) საფოსტო № 4 საღამოს 6 ს. 20 წ. (7 ს. 18 წ.); 3) სამგზავრო № 6 ღამის 11 ს. 10 წ. (12 ს. 8 წ.); 4) საქონლისა და სამგზ. № 18 დღის 9 წ. (10 ს. 8 წ.).

ბათუმის: 1) სწრაფი № 1 საღამოს 10 ს. (10 ს. 58 წ.); 2) საფოსტო № 3 ნაშუადღვის 1 ს. 24 წ. (12 ს. 22 წ.); 3) სამგზავრო № 5 დღის 6 ს. 29 წ. (7 ს. 27 წ.).

თრავანაძე პარსი: 1) საფოსტო № 74/75 ღამის 11 ს. 50 წ. (12 ს. 48 წ.); 2) საქონლ. სამგზ. № 90/91 ნაშუადღვის 2 ს. 31 წ. (3 ს. 29 წ.).

ბორჯომის: 1) სამგზავრო № 7/8 ნაშუადღვის 2 ს. 40 წ. (3 ს. 38 წ.); 2) სამგზავრო № 9/10 დღის 8 ს. (8 ს. 58 წ.).

ტფილისში მიდის:

ბაბოშვილი: სწრაფი № 19 (შობლოდ პარსიკვს), ნაშუადღვის 2 ს. 2 წ. (3 ს.); საფოსტო № 3 ნაშუადღვის 12 ს. 37 წ. (1 ს. 35 წ.); სამგზავრო № 5 დღის 5 ს. 52 წ. (6 ს. 50 წ.); საქონ. სამგზ. № 17 საღამოს 7 ს. 49 წ. (8 ს. 47 წ.).

ბათუმიდან: 1) სწრაფი № 2 დღის 7 ს. 39 წ. (8 ს. 37 წ.); საფოსტო № 4 საღამოს 7 ს. 49 წ. (8 ს. 47 წ.); სამგზავრო № 6 საღამოს 10 ს. 35 წ. (11 ს. 33 წ.).

თრავანაძე-პარსიდან: საფოსტო № 76/77 დღის 5 ს. 24 წ. (6 ს. 22 წ.); საქონლ.-სამგზ. № 92/93 ნაშუადღვის 3 ს. 47 წ. (4 ს. 45 წ.).

ბორჯომიდან: სამგზავრო № 8/7 დღის 6 ს. 20 წ. (7 ს. 18 წ.); სამგზავრო 9/10 საღამოს 9 ს. 9 წ. (10 ს. 7 წ.).

ს ა ა ვ ა დ მ ე თ ე რ ე მ ი :

ქალაქის სასანიტარო საავადმყოფო. — მიხეილის ქუჩა, სასანიტარო სახლი. ფსიქოლოგი თამაშევი — 12 მან. ცალკე ოთახში — 60 მან. თვეში.

ქალაქის სამკურნალო — შუბრანის ქუჩა, სახლი ტერ-თიშვილისა. რჩევა უფასო. ღარიბ-თათვის რჩევა და წამლობაც უფასო. სამკურნალოს გამგე ექიმი გ. თარხანიძე.

ქალაქის სამკურნალო განყოფილება: **ავლაბისა**. — კახეთის ქუჩა, სახლი ტერ-თიშვილისა. გამგე ექიმი ი. ივანიანი.

ქუჩიანი — ალექსანდროვის ქუჩა, სახლი მელქონიშვილისა. ექიმი კ. გვილიშვილი.

საბურთისა — ვორონოვის ქუჩა, სახლი ვიგაროვისა. ექიმი თათიშვილი.

თბილისის სამკურნალო — კრილიცისა და ვილოკონიკის ქუჩის კუთხე, სახლი ლიბურძინისა, № 15 (ლიბურძინის სტამბის ზემო სართულში). ავადმყოფთ უფასოდ აღიწევს რჩევა. სამკურნალოს გამგე-დირექტორის თანამდებობის აღმასრულებელი ექიმი ქალი ჰუბოტ.

ქალაქის საავადმყოფო სულით ავადმყოფთათვის — უფასო, იმყოფება კოჯრის ქუჩაზე. ბარონ ტიზენბაუენისა და ივანოვის სახლში. ექიმი გ. ვედეკინიშვილი.

სიფილისით ავადმყოფთა ქალაქის — ავადმყოფთ იმყოფება ავლაბარში, პეტროპავლეს ეკლესიისთან. 25 ადგილი უფასო, 15 ადგილი — ფსიქიანი, თვეში 12 მან. გამგე ექიმი ისტამანი.

გადაამდა სანიტარო ავადმყოფთათვის უფასო. საავადმყოფო. გამგე ექიმი გულუღანიძე.

ქალაქის უფასო ღამის თავმჯდომარის სახლი: 1) ვორონოვის ქუჩა, მეექვსე ნაწილი, სახლი მელიქიანისა.

2) დიდუბეში, სახლი გოლდლიუსისა.

ბანცხალაგანი

ქ თ ა ი ს ი

ს. ბ. თოფჩაიას

სამკურნალო

რომელიც იმყოფება მთავ. უმადლესობას პრინც ალექსანდრე ოლგაჰურგელის მფარველობის ქვეშე, 75 საწოლია შინაგან, ნერვების, საქირურგო, დედათა თვალთ ავადმყოფთათვის, მშობიარე განყოფილებით და ქიმიო-მიკროსკოპით. გამოკვლევა კაბინეტით. გადიდება სენითა და სულით ავადმყოფთ სამკურნალო არ ღებულობს.

ფასი დღე-ღამეში ჯამისისა და მკურნალობისათვის 1 მანათიდან 3 მანეთამდე.

მოითხოვთ ყველგან ნამდვილი

„ოლაბრინი“ მ. გ. ლეგევერის

ეს წამალი სრულიად აქრობს რამდენიმე დღეში ძველს ბებრებს და მეტ-ბორც-ძირიან-ფესვიანად. მთლიან ეტოკრეტ უნდა ჰქონდეს, მფარობისაგან დამტკიცებული № 22473.

აუცილება ტფილისში — საფთაიქო საქონლის კავკასიის სავაჭრო ანბანგობას და ის განყოფილებებში ბაქოსა და ბათუმში. (0 6—12)

გამოვიდა და ისყიდება წერა-კითხვის საზოგადოების მალაზიაში ახალი წიგნი

ლ ა ლ ა ტ ი
ღრამ-ლეკნაძე თ-დ აღ. სუმიანაშვილის, ავტორის სურათით და წინასიტყვაობით. თარგმანი გრ. უიფშიძისა. კაპიტულა ივერისა მსახურისა. **ფანი შიტი ბანეტი**
„ივერის“ ხელის მომწერთ, რომელთაც სრულად არა აქვთ წლიური ფასი შემოტანილი, წიგნი დაეთმოთ თვით რედაქციაში ათ შუარად.
ვინც ათს ცალსა და მეტს იყიდის ან დაიბარებს რედაქციისგან, თითო ცალ-ცალკე 70 კაპ. ვინც ორმოცდა ათს იყიდის — 60 კაპ. ფოსტის ხარჯი მყიდელმა უნდა იქონოს.
ამ ზეპის წარმოდგენა მთარგმნელის ნება-დაურთუვლად საცქეროა წესდების 1864 მუხლის ძალით აღკვეთილია.

სამეტრბურგის კომპანია
„ნ ა ლ ე ე ლ ა“
შტატი, შტინარით და ხმელეთით გაგზავნილ საქონლის დასაზღვევად, ტვირის გასაგზავნად და ქონებათა ცეცხლისგან დასაზღვევად.
დაარსებულია 1847 წელს
მართადა ოსნს 1.650.000 მან.
სათადარიო გო თანხ 2.664.808 მან.
დასდევკის ოპერაციები.
ა) დაზღვევა სქიზისა, რომელიც გასაზღვრავს როგორც ხმელეთით, ისე ზღვით ნაბიბი.
ბ) დაზღვევა ნავისგან ვოევეგარ ქონების.
გ) დაზღვევა ვოევეგარ სიფთისგან გზაში სავაჭრო ან თუ ამ ნაწილისა, გემთა, ბორცებისა ვაგონებისა და ვაგონ-ტრენებისა.
დ) დაზღვევა განსისა, რომელიც გასაზღვრავს ფოსტით ხმელეთით და ზღვარზე მსოფლიო საფოსტო კავშირის ვეუა ადგილს.
დაზღვევის ეისრულაბს როგორც გამგებთა ისე კომპანიის სააგენტო ვეუვან-სა-ტრანსპორტო სააგენტოს გარდა, ნავისგან დაზღვევის ოპერაციას წარმოებენ 350 ზედ მეტი განსაკუთრებით ნავისგან დაზღვევის სააგენტო.
გამგება ს. მეტრბურგის კომპანიის ნაღმადსა-ს. მეტრბურგისა, აღმირატის-ტვის მისამკრებელ, სახლის № 10.
სხვა ცხენი და რწმუნებულები: სსზღავნა ნავისგან სასაქონლო-ბაქოში, შინა-რეთა ტრანსპორტისათვის — ნეუნი-ნავგრობაში.
ტფილისის სააგენტო ქართულთა ავად-აზნუნობის საზოგადოების სსზღავნა, განთავს ქუჩა, № 6, ტელეფონი № 433. (50—48)

1865 მოსკოვი. 1870 პეტერბურგი. 1882 მოსკოვი. 1896 ნიუნ-ნოივიორდი.

კ ა ლ ო შ ე ბ ი ს ა
და რეინის სხვა სამონღისათვის
უღიდანი ჯილდო
(Grand prix)
პარიის გამოფენაზე მიენიჭა რუსეთში შობლოდ
ამქანაკობას
რუსეთ-ამერიკის
რეინის მანუფაქურისას
ს. აბაბაზაზი,
დაარსებულს 1860 წელს.

რეინის კალოშების ყიდვის დროს სოხოვენ ყურადღება მიუქციონ კალოშის ძირზე ნიშანს, განსაკუთრებით ამხანაგობის დაარსების წლი-წელს „1860“ და სიტყვას „С.-ПЕТЕРБУРГ“ (წიელი სამკუთხეში (ფაბრიკის ნიშანი)).
ნარდათ ვაჭრობას აქნამოვლეს სავაჭრო სახლი
„ლიოპოლდ ნიუშალტი“
პეტერბურგს, მოსკოვს, რიგას, ვიბორიბურგს, ლონის როსტოვს, ტფილისსა და ტაშ-ხარკოვს, ირკუტსკს, კენცში.
(60—50).